

при цьому управлінську свідомість, яка, на переконання вчених, справляє безпосередній вплив на творчу діяльність службовців у сфері управління [6, с. 57]. Щодо останнього, то це має безперечно стати ще одним принципом кадрової політики Державного агентства земельних ресурсів України в період його становлення.

Практично управління земельними ресурсами виявляється у вигляді регулювання земельних відносин за допомогою правових норм і забезпечення дотримання вимог земельного законодавства шляхом застосування необхідних заходів впливу. Таким чином, принципи кадрової політики Державного агентства земельних ресурсів України мають полягати в постійному прагненні до отримання нових знань, розкритті інтелектуального потенціалу членів колективу, безперервному професійному вдосконаленні. Так, посадовим особам відомства будуть прищеплюватись такі якості: інтелектуальні здібності, аналітичні здібності, творче мислення, новаторство, активність, упевненість, наполегливість, прагнення до успіху.

А отже, успіх реалізації реформ Державного агентства земельних ресурсів України в період його становлення буде залежати не тільки від своєчасного оцінювання кадрової ситуації та прогнозу її розвитку, а й від формування принципів кадрової політики, що вплине на зміцнення кадрового потенціалу відомства.

Кадрова політика Державного агентства земельних ресурсів України в період його становлення має формуватися на принципах: професійної компетентності, відповідальності, ефективності, інноваційності, гуманізму, демократизму, відкритості, соціальної справедливості, пріоритету права, культури управління, системності професійного розвитку. Формування цих принципів має стати першочерговим завданням відомства з метою ефективної реалізації реформ. Водночас для того щоб реформи Державного агентства земельних ресурсів України мали практичну користь, необхідно підготувати нові кадри, забезпечити умови засвоєння ними знань, умінь і навиків, які необхідні для належного виконання професійних обов'язків.

Відтак, предметом подальших розвідок стануть сучасні вимоги до підготовки та підвищення кваліфікація державних службовців Державного агентства земельних ресурсів України.

Список використаних джерел

1. Білинська М. М. Теоретичні основи державної кадрової політики в Україні: виклики часу / М. М. Білинська // Інновації в державному управлінні: системна інтеграція освіти, науки, практики : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, Київ, 27 трав. 2011 р. : у 2 т. / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трошинського, С. В. Загороднюка. – К. : НАДУ, 2011. – Т. 1. – С. 61 – 64.
2. Модернізація України – наш стратегічний вибір : щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. – К., 2011. – 416 с.
3. Нижник Н. Р. Проблеми підготовки кадрів для органів державного управління / Н. Р. Нижник // Акт. пробл. держ. упр. та місц. самоврядування: сучас. стан та перспективи регіон. розвитку : матеріали щоріч. наук.-практ. конф.,

Одесса, 18 жовт. 2005 р. Пленарне засідання. – О. : ОРІДУ НАДУ, 2005. – С. 11 – 16.

4. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / Д. Норт. – К. : Основи, 2000. – 198 с.

5. Курси підвищення кваліфікації інженерів-землепорядників. – Режим доступу : www.dazru.gov.ua/terra/control/uk/publish/article?art.

6. Пашко Л. Професійно-управлінська культура сучасного керівника: постановка проблеми / Л. Пашко // Зб. наук. пр. Нац. акад. держ. упр. при Президенті України / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка. – К. : НАДУ, 2011. – Вип. 2. – С. 51 – 62.

7. План модернізації державного управління: пропозиції щодо приведення державного управління та державної служби України у відповідність із принципами і практиками демократичного урядування / [А. Вишневський (кер. авт. кол.), В. Афанасьєва, Р. Гекалюк та ін. ; за заг. ред. Т. Мотренка.] – К. : Центр адаптації держ. служби до стандартів Європейського Союзу, 2010. – 396 с.

8. Рудакевич М. І. Професійна етика державних службовців: теорія і практика формування в умовах демократизації державного управління : монографія / М. І. Рудакевич. – Т. : Вид-во АСТОН, 2007. – 400 с.

9. Сушинський О. Організація публічної служби в аспекті загальної концепції правової відповідальності / О. Сушинський // Стратегія держ. кадрової політики – основа модернізації країни : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, Київ, 31 трав. 2012 р. – К. : НАДУ, 2012. – С. 21 – 23.

Надійшла до редколегії 18.09.12

УДК 35

Наталія ЛУКАШЕВА

Національна академія державного управління
при Президенті України

Одеський регіональний інститут державного управління

КОГНІТИВНО-ОРІЄНТАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ ГОТОВНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН

Аналізуються результати оцінювання рівнів сформованості когнітивно-орієнтаційного компоненту готовності державних службовців до професійної діяльності в умовах глобалізації.

Ключові слова: когнітивно-орієнтаційний компонент готовності, професійна діяльність, державний службовець, глобалізація.

Наталья Лукашева. Когнитивно-ориентационный компонент готовности государственных служащих к профессиональной деятельности в условиях современных глобальных изменений

© Лукашева Н. А., 2013

Анализируются результаты оценивания уровней сформированности когнитивно-ориентационного компонента готовности государственных служащих к профессиональной деятельности в условиях глобализации.

Ключевые слова: когнитивно-ориентационный компонент готовности, профессиональная деятельность, государственный служащий, глобализация.

Nataliia Lukasheva. The cognitive-oriented component of public servants willingness to the professional activity in the conditions of contemporary global changes

The results of levels of estimation of formation of cognitive and orientation component of readiness of civil servants to professional activity in the conditions of globalization are analyzed.

Key words: cognitive and orientation component of readiness, professional activity, civil servant, globalization.

Динаміка та масштаб сучасних трансформаційних процесів формують нові завдання для дослідників. Одне з них, на думку відомих науковців (В. Бакуменко, З. Балабаєва, Р. Войтович, І. Грицьак, В. Князев, В. Пілюшенко, Н. Протасова, С. Поважний, Ю. Шаров та ін.), – осмислення та теоретичне відтворення головних тенденцій глобального розвитку, створення для цього відповідної методологічної бази. Істотна обмеженість можливостей існуючих концепцій щодо формування готовності державних службовців до ефективної професійної діяльності в умовах глобалізації, визначення критеріїв і показників її сформованості потребують розробки нових наукових концепцій.

Найактуальнішим питанням для України, за висновками експертів (І. Василенко, А. Воскресенський, Д. Гелл, Д. Голдбрайт, І. Мазур, Е. МакГрю, Дж. Перратон, А. Чумаков та ін.), є теоретична розробка й реалізація національних глобально орієнтованих стратегій розвитку. Його успішне вирішення безпосередньо залежить від розв'язання проблем методології та формування сучасних парадигм готовності державних службовців до професійної діяльності в умовах глобалізації.

Мета статті – науково обґрунтувати результати оцінювання рівнів сформованості когнітивно-орієнтаційного компоненту готовності державних службовців до професійної діяльності в умовах глобалізації.

Когнітивно-орієнтаційний компонент розглядається нами як система специфічних знань, умінь, навичок, досвіду, які необхідні державним службовцям для здійснення професійної діяльності саме в умовах глобалізації, що істотно її відрізняє від інших заданих умов. Більшість учених (С. Занюк, Е. Кирхлер, І. Платонов, Н. Протасова, К. Родлер та ін.) вважає, що загальну професійну готовність слід характеризувати саме рівнем розвитку професійних знань, навичок та вмінь, що необхідні фахівцю у професійній діяльності, і сформованістю психічних пізнавальних процесів (мислення, пам'ять, уява, мовлення та ін.), які сприяють результативності діяльності. На думку В. Кухаренко, аналізуючи когнітивний компонент готовності фахівця до професійної

діяльності, слід ґрунтуватися на базових положеннях таксономії Блума, в якій класифікація пізнавальної сфери включає шість класів цілей, порядок яких обумовлений складністю завдань від простих до складних: знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінювання знань [4].

Рівень засвоєння знань характеризують такі параметри: знання базової специфіки (термінології, специфічних фактів); знання способів та методів оперування базовою специфікою (правил, логічних послідовностей, класифікацій та категорій, критеріїв, методології); знання теоретичних основ щодо базової специфіки (принципів, узагальнень, теорій та структур). Рівень засвоєння суті вивченого матеріалу характеризується такими параметрами: трансляція; інтерпретація; екстропозиція. Рівень засвоєння застосування характеризується вмінням використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях. Рівень засвоєння аналізу, тобто уміння розділити ціле на складові елементи, характеризується такими параметрами: аналіз елементів; аналіз взаємозв'язків; аналіз організаційних принципів. Рівень засвоєння синтезу, тобто вміння створювати ціле з частин характеризується такими параметрами: створення власного повідомлення; створення плану, алгоритму дій; створення системи абстрактних відношень.

У цьому контексті корисними є рекомендації Лорин Андерсон, яка в 1990 р. переглянула таксономію Блума. Вона акцентує на тому, що, оскільки таксономія відображає різні форми мислення, яке є активним процесом, дієслова точніші від іменникових форм і тому назви головних категорій були змінені. В її інтерпретації категорія «знання» була змінена тому, що знання є продуктом мислення і не відповідає для опису категорії. Було запропоновано використовувати термін «пригадування». Крім того, «розуміння» стало «усвідомленням» і «синтез» змінений на «створення», щоб краще відобразити природу мислення, описану в кожній категорії.

Отже, показниками рівнів сформованості когнітивно-орієнтаційного компоненту готовності державних службовців до професійної діяльності в умовах глобалізації, на наш погляд, повинні стати: знання основних глобалізаційних викликів суспільного розвитку, особливостей їх виникнення та впливів на систему державного управління; обізнаність із технологіями передбачення загроз національній безпеці України в умовах глобалізації; обізнаність із базовими стратегіями модернізації державного управління в умовах глобалізації.

Щодо показника «знання державними службовцями основних глобалізаційних викликів суспільного розвитку, особливостей їх виникнення та впливів на систему державного управління», на наш погляд, слід розумітися на феноменах сутності, основних форм, засобів глобальної інтеграції та їх впливу на державне управління і на основі цього бути здатним до ефективної професійної діяльності в умовах глобалізації.

На думку вчених, професійно-компетентісна парадигма сучасного

фахівця повинна ґрунтуватися на концептуальних положеннях глобалізації, зокрема глобальної інтеграції, яка являє собою засіб об'єднання держав на всіх рівнях суспільного розвитку, забезпечує структурну трансформацію сучасної системи міжнародних відносин, сприяє паритетному розподілу соціально-політичного, економічного та культурного потенціалу між державами в умовах спільного глобалізаційного вектора розвитку [1; 6]. Ми погоджуємося з думкою Р. Войтович, що знання державними службовцями основних глобалізаційних викликів суспільного розвитку, особливостей їх виникнення та впливів на систему державного управління, повинні фіксувати такі базові питання, урахування яких у професійній діяльності в галузі державного управління є обов'язковим:

– два основних типи: глобальну індивідуальну інтеграцію (персональне включення окремої людини до сфери глобального соціально-політичного, економічного та культурного простору) та глобальну колективну інтеграцію (об'єднання держав як суб'єктів колективної волі для реалізації спільних інтересів);

– механізми взаємодії: партнерство (суб'єктивний акт налагодження взаємодії між державами на основі реалізації спільних інтересів) та добросусідство (форма об'єднання держав з урахуванням спільності територіального фактору);

– етапи: глобальне включення (глобальна інклюзія – форма входження держави чи окремої організації до глобального простору на умовах свободи та права вибору стратегії геополітичного та гео економічного розвитку), глобальне взаємозближення (базується на реалізації спільних інтересів і має суб'єктивно-стихийний характер, оскільки відносини між людьми, спільнотами можуть базуватися на короткотривалих інтересах), глобальна взаємозалежність (залежність між людьми чи державами в контексті виникнення між ними спільних умов та факторів життєдіяльності, одним із складових елементів якого є глобальний аутизм – характеризує переважання внутрішнього національного фактору над глобальним, що тим самим може призводити до порушення певного балансу у взаємодії між державами);

– рівні: глобальна кооперація (спільна координація дій між державами в процесі реалізації спільних інтересів та потреб у межах певного глобального об'єднання) та глобальне партнерство (налагодження конструктивного діалогу між різними спільнотами, які подекуди перебувають у конфронтаційних відносинах) [1].

Феномен екологічного знання виникає як результат усезростаючої потреби суспільства змінювати природне середовище з метою збереження та розвитку органічної єдності між суспільством та природою. Головною специфікою екологічних знань є їх нормативний характер, оскільки в рамках екологічної свідомості відбувається не лише відображення взаємовідносин суспільства та навколишнього природного

середовища, але й формуються певні норми раціонального природокористування при збереженні основних функціональних характеристик біосфери. Суттєвою рисою екологічних знань є те, що вони відображають не лише наявне, а й показують необхідне, тобто спрямовані в майбутнє, даючи певну орієнтацію діям державних службовців у використанні ресурсів природи для розвитку суспільства. У такий спосіб вони сприяють формуванню прогнозного аспекту екологічної свідомості, що є надзвичайно важливим у сучасних умовах.

Екологічне знання втілюється в особливий вид людської діяльності, що раніше проявлялась лише епізодично – екологічну діяльність, тобто в такий вид діяльності людини, коли в процесі формування її мети враховуються не лише безпосередні інтереси людини, а й відбувається їх узгодження із загальними вимогами підтримки основ стабільного біологічного існування виду *homo sapiens*. Екологічну діяльність можна охарактеризувати як інтегративне поняття для позначення різних видів діяльності, які тим або іншим способом спрямовані на забезпечення оптимального стану системи «суспільство – природа».

Отже, знання державними службовцями базових проблемних питань глобалізації як нової форми суспільного розвитку дозволяє свідомо розумітися, наприклад, на процесах трансформації системи світоустрою, в межах якої відбувається поступова інтегрованість світу в нову загальнопланетарну реальність. За словами Р. Войтович, у результаті цього світ являє собою глобальну єдність, елементи якої взаємозалежні між собою як певна єдність у багатоманітності суперечностей. Це, у свою чергу, свідчить про нову реконструкцію геостратегічного простору та новий вектор загальнопланетарного розвитку, в межах якого створюється нова система зв'язків та геополітичних просторів [1].

Особлива роль відводиться нами другому показнику когнітивно-орієнтаційного компоненту готовності державних службовців до професійної діяльності в умовах глобалізації – обізнаності із технологіями передбачення загроз національній безпеці України в умовах глобалізації. За висновками міжнародних експертів, учених, політичних діячів, зростаючі ризики невпорядкованої та неконтрольованої глобалізації призводять до поглиблення взаємозалежності та взаємозв'язку у світовому співтоваристві, у результаті чого суттєво змінюється зміст та структура міжнародних політичних відносин, зазнає певної трансформації і система національних інтересів, що й породжує нові виклики національної безпеки [3 ; 5].

Державним службовцям важливо знати і розуміти, що глобалізаційні виклики національної безпеки сьогодення умовно можна розділити на дві форми: зовнішні виклики, що полягають у спробах світових держав підпорядкувати собі окрему національну державу подекуди навіть і шляхом воєнного втручання, та внутрішні виклики, які зумовлені змістом внутрішньої політики окремої національної держави. Саме ці дві форми

глобалізаційних викликів призводять до нестабільності суспільного розвитку держави, її радикальної трансформації та політичного реструктурування. За Д. Кауфманом, слід виокремлювати два параметри національної безпеки: внутрішній (стратегічна парадигма, домінуюча ідеологія, економічна система) та зовнішній (різні форми викликів, загроз, союзи, блоки, міжнародні структури) [2]. На думку інших учених (Питер Ф. Друкер, М. Делягінта та ін.), внутрішні глобалізаційні виклики, у свою чергу, пов'язуються із трансформаційними змінами в соціально-політичній та духовній сферах суспільства і призводять до ідеологічного та соціально-економічного розколу, який породжує крах національної ідентичності [2].

Державним службовцям важливо знати, що причинами внутрішніх глобалізаційних викликів може бути наростання соціально-політичних та етнічних конфліктів, що виводить систему суспільного розвитку з динамічної рівноваги, позбавляючи її можливості стабільного розвитку та функціонування. До внутрішніх глобалізаційних викликів національної безпеки слід також віднести і державно-управлінську кризу, яка пронизує собою всі сфери суспільного життя і виводить зі стану стабільності систему державного управління, що безпосередньо виявляється на рівні функціонування її інституційних, регулятивних та духовно-ідеологічних механізмів. В умовах такої кризи, за словами Р. Войтович, безумовно, ризик національної безпеки, набуває найбільш активних форм [1].

Знання причин виникнення зовнішніх глобалізаційних викликів дозволить державним службовцям у процесі прийняття рішень виробляти стратегію їх запобігання. Основними причинами вчені називають: підривному діяльність, яка здійснюється з боку спецслужб окремих держав світу, міжнародний тероризм, економічну блокаду, політичний тиск, шантаж, загрозу силових акцій. З огляду на це окрема національна держава, реалізуючи свою внутрішню політику, має враховувати інтереси всього світового співтовариства, аби в такий спосіб здобути можливість протистояти глобалізаційним викликам [5].

Особливо слід звертати увагу на можливість втрати національної ідентичності – людина нації відчуває себе людиною світу, а тому вибудовує стратегію своєї діяльності лише утилітаристськи, наскільки це відповідає її власним інтересам, якщо навіть ці інтереси і не збігаються з національними. Таким чином, на думку Р. Войтович, в умовах глобалізації у людини змінюється світосприйняття та світовідчуття, а тому втрачається ідентифікація себе з окремою національною спільнотою, фактично відбувається підміна форм ставлення «ми – вони» на «всі – свої». У результаті цього формується так звана транскордонна співпраця, яка має на меті узгодження взаєморозуміння між країнами світу на основі вирішення глобальних інтересів [1].

Саме тому в умовах глобалізації особливого значення набуває

нарощування інтелектуального потенціалу нації, адже саме він стає головним ресурсом розвитку, безпеки та стабільності держави. Це стосується, перш за все, державних службовців, які є безпосередніми ідеологами і виконавцями державних реформ. Тому надзвичайно небезпечним є недбале ставлення держави до розвитку інтелектуального ресурсу державної служби України.

У зазначеному контексті важливим є обізнаність державних службовців із базовими стратегіями модернізації державного управління в умовах глобалізації. У зв'язку із сьогоденними викликами, вимогами і потребами все частіше виникають тенденції кризових явищ, глибинних суперечностей, що в кінцевому рахунку засвідчує певну «кризу ефективності національних держав», «кризу легітимності міжнародних інститутів», а отже, й «кризу ідентичності» сучасної людини, яка з обережністю ставиться до «космополітичних цінностей» і продовжує надавати перевагу національним орієнтирам суспільного розвитку як каталізаторам подолання внутрішніх і зовнішніх суперечностей розвитку.

Модернізація державного управління, за висновками учених (Г. Кисельов, В. Князев, І. Кравченко, І. Надольний, А. Неклеса, С. Хантінгтон, Ф. Фукуяма, Д. Фурман, М. Чешков та ін.), є однією з обов'язкових умов достойної відповіді на виклики і потреби глобалізації. Відповідно до цього модернізація систем державного управління, яка сьогодні охопила більшість країн, може викликати в сучасному транснаціональному світі такі зміни, які здатні породити і чимало проблем, а також потенційно можуть спровокувати небезпечні конфлікти із специфічними політичними наслідками для багатьох національних держав. Тобто саме глобалізація значно впливає на модернізацію національних систем державного управління і відкриває нові можливості для розвитку людства, являючи собою «інтеграцію інтересів та можливостей в реальному часі» та відмінюючи певною мірою історичний час і простір. Державним службовцям необхідно розумітися в діадах таких питань, як: модернізація і «осучаснення», модернізація і трансформація, модернізація і революція, модернізація і глобалізація і т. ін. Таким чином, державні службовці, які безпосередньо є учасниками процесів модернізації державного управління, повинні знати залежність цього процесу від умов, специфіки та особливостей її здійснення.

Для визначення рівнів сформованості когнітивно-орієнтаційного компоненту готовності державних службовців до професійної діяльності в умовах глобалізації було використано комп'ютерну програму комплексного дидактичного тестування, яка формувалася на основі розроблених у рамках магістерської програми «Державне управління», тестових завдань на вимірювання навчальних досягнень з дисциплін «Теорія та історія державного управління», «Управління соціально-екологічною безпекою», «Європейська інтеграція», «Аналіз державної політики» та ін. Однак, формуючи структуру тесту, ми тестові завдання

з дисциплін згрупували відповідно до таксономії Блума (Андерсона) (таблиця).

Закінчення таблиці

Структурно-логічна будова дидактичного тексту для оцінювання рівнів сформованості когнітивно-орієнтаційного компоненту готовності державних службовців до професійної діяльності в умовах глобалізації відповідно до таксономії Блума (Андерсона)

Складові таксономії Блума (Андерсона)	Когнітивна діяльність (респондент вміє)	Запитання в тестових завданнях
1	2	3
Пригадування – респондент здатний розпізнати і пригадати вивчену інформацію	Розпізнавати, перелічувати, описувати, характеризувати, відновлювати, наводити як приклад, розташовувати, знаходити	Що трапилось після...? Скільки...? Що таке...? Хто саме був, який...? Чи можете Ви назвати...? Знайдіть визначення для...? Опишіть, що трапилось після...? Що є вірним, або невірним...?
Усвідомлення – респондент усвідомлює значення інформації за допомогою пояснення (як) і тлумачення того, що було вивчено	Пояснювати, наводити приклади, робити висновки (припускати), переказувати, класифікувати, порівнювати, з'ясувати	Чи можете Ви пояснити, чому...? Чи можете Ви написати своїми словами...? Як ви маєте пояснити...? Чи можете Ви написати короткий огляд...? Що, на Вашу думку, повинно відбуватися далі...? Хто, як Ви гадаєте...? Яка була головна думка...? Чи можете Ви пояснити...? Чи можете Ви ілюструвати...? Чи діє кожний у спосіб, як ...?
Застосування – респондент застосовує інформацію в контексті, що різниться від того змісту, у якому вона вивчалася	Забезпечити виконання, проводити на практиці, здійснювати (доводити до кінця)	Чи Ви знаєте інший приклад, де ...? Чи можете Ви згрупувати за характеристиками таке, як ...? Які фактори могли Ви змінити, якщо ...? Які питання повинні Ви задати про ...? Чи зможете Ви за наданою інформацією розвинути комплект вказівок щодо ...?
Аналізування – респондент розбиває вивчену інформацію на її частини для того, щоб краще усвідомити	Порівнювати, організовувати, перекоординувати, співвідносити, описувати взагалі, переконувати, структурувати, об'єднувати у ціле	Які події не могли відбутися? Якщо ... відбулося, яким мало бути закінчення? Як саме ... подібне до ...? Що Ви бачите як інші можливі результати? Чому ... зміни відбулися? Чи можете Ви пояснити, що повинно трапитись, коли ...? У чому полягають деякі із проблем ...? Чи можете Ви розрізнити між ...? Які були деякі з мотивів раніше? Яка була зворотна точка? У чому були проблеми з ...?

1	2	3
Оцінювання – респондент виробляє рішення, базовані на поглибленій рефлексії критичному ставленні і оцінюванні	Перевіряти, формувати гіпотези, критикувати, перевіряти на дослідах, оцінювати, формувати думку, контролювати (тестувати), виявляти, спостерігати протягом процесу (моніторинг)	Чи є тут краще рішення до ...? Обдумайте ціну ...? Що Ви думаєте про...? Чи можете Ви відстояти Вашу позицію щодо ...? Як Ви вважаєте, ... добра, чи погана річ? Як би Ви регулювали ...? Які зміни до ... Ви би рекомендували? Чи вірите Ви ...? Що б Ви відчули, якби...? Наскільки ефективні є ...? Які є висновки ...? Який вплив буде ... мати на наше життя? Які є про і контра ...? Чому є ... ціни? Які є альтернативи? Хто виграватиме і хто буде втрачати?
Створювання – респондент формує нові ідеї і створює інформацію, використовуючи те, що було завчасно вивчено	Проектувати, конструювати, планувати наміри (стратегії), створювати, придумувати, відкривати, винаходити, виготовляти	Чи можете Ви спростувати ... для ...? Чи можете Ви бачити можливе рішення до ...? Якби Ви мали доступ до всіх ресурсів, як би Ви їх могли розподіляти? Чому Ви не винайшли свій власний шлях до ...? Що могло б трапитись, якщо ...? Скільки способів можете Ви ...? Чи можете Ви створити нові і незвичайні використання для ...? Чи можете Ви розвинути пропозицію, яка була б ...?

Результати підрахунків такі: високий рівень за показником «знання основних глобалізаційних викликів суспільного розвитку, особливостей їх виникнення та впливів на систему державного управління» показали 4,4 % державних службовців; достатній – 15,7 %; низький 50,5 %; незадовільний – 29,4 %. За другим показником «обізнаність державних службовців із технологіями передбачення загроз національній безпеці України в умовах глобалізації» високий рівень було зафіксовано у 5,2 % державних службовців; достатній – у 9,4 %; низький – у 61 %; незадовільний – у 24,4 %. За третім показником «обізнаність державних службовців із базовими стратегіями модернізації державного управління в умовах глобалізації» високий рівень мали 5,2 % державних службовців; достатній – 9,7 %; низький – 61,3 %; незадовільний – 23,8 %.

Узагальнюючи, ми дійшли висновку, що більшість державних службовців (57,6 %) мають низький рівень сформованості вищезазначеного компоненту; 25,8 % – незадовільний; 11,6 % – достатній і лише 5 % – високий.

Отже, високий рівень сформованості когнітивно-орієнтаційного компоненту готовності державних службовців до професійної діяльності в умовах глобалізації

характерне для державних службовців, які розуміють, що глобалізація лише тоді буде сприйматися позитивно, коли вона буде характеризуватися такими поняттями, як: етика – менше порушень прав людини і більше поваги до людських цінностей; справедливість – менше відмінностей у рівні життя людей в одній країні й у різних країнах; інтеграція – зменшення масштабів маргіналізації та ізоляції народів і країн; безпека людини – менше нестабільності в суспільстві та вразливості людини; людська безпека – менше вразливості народів і країн; стійкий розвиток – менше руйнування і погіршення стану довкілля.

Список використаних джерел

1. **Войтович Р.** Модернізація державного управління в умовах глобалізації (філософсько-методологічний аналіз) / Р. Войтович // Вісн. НАДУ. – 2005. – № 1. – С. 131 – 140.
2. **Глобалістика** : енциклопедія / гл. ред. И. И. Мазур, А. Н. Чумаков. – М. : Радуга, 2003. – 1 328 с.
3. **Глобальні трансформації.** Політика, економіка, культура : пер. з англ. / Д. Гелл, Е. МакГрю, Д. Голдбрайт, Дж. Перратон. – К. : Фенікс, 2003. – 584 с.
4. **Кухаренко В. М.** Дистанційне навчання / В. М. Кухаренко, О. В. Рибалко, Н. Г. Сиротинко. – [3-е вид.]. – Х. : НТУ ХПІ; Торсінг, 2002. – 320 с.
5. **Соколов В.** Контури будущего мира: нации, регионы, транснациональные общности / В. Соколов // Вестн. Моск. ун-та. – 2004. – С. 23 – 67.
6. **Эффективность** государственной власти: модели, критерии, факторы / А. А. Акульчев, В. Г. Игнатов, А. В. Понеделков, А. М. Старостин // Вест. моск. ун-та. – 2004. – № 1. – С. 34 – 49.

Надійшла до редколегії 20.03.13

УДК 35

Юлія ПОГРЕБНЯК

Національна академія державного управління
при Президентіві України

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління

ГОТОВНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ДО УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМИ ПРОЕКТАМИ: СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Визначається та науково обґрунтовується структура готовності державних службовців до управління соціальними проектами. Аналізується структура професійної діяльності і структура особистості фахівця.

Ключові слова: професійна діяльність, структура особистості фахівця, структура професійної діяльності, готовність.

Юлія Погребняк. Готовность государственных служащих к управлению социальными проектами: структурно-функциональный анализ

Определяется и научно обосновывается структура готовности государственных служащих к управлению социальными проектами. Анализируется структура профессиональной деятельности и структура личности специалиста.

Ключевые слова: профессиональная деятельность, структура личности специалиста, структура профессиональной деятельности, готовность.

Yuliia Pohrebniak. Public servants preparedness to social projects management: structural and functional analysis

It is designated and scientifically proved the structure of readiness of civil servants to management of social projects. The structure of professional activity and the structure of the identity of the expert are analyzed.

Key words: professional activity, structure of the identity of an expert, structure of professional activity, readiness.

Сучасні державні службовці діють в умовах кардинальних змін у суспільстві, що вимагає від них нових підходів до державного управління. Недостатня розробленість проблем професійної підготовки державних службовців, низький рівень наукової організації праці детермінують цілий ряд труднощів і відхилень в їх професійно-управлінській діяльності.

В останні десятиріччя, як у зарубіжній, так і вітчизняній науковій практиці, значна увага приділяється таким напрямкам наукових досліджень: управління проектами (Е. Верзух, М. Гаршина, К. Грей, В. Дункан, Е. Ларсон, І. Мазур, А. Товб, Б. Тянь, В. Шапіро та ін.); проектний підхід (Т. Брижованій, Л. Дума та ін.); компетентність менеджера проекту, керівника, управліня (С. Бушуєв, Н. Бушуєва, Л. Васильченко, І. Грабська, А. Єгоршин, І. Коваленко, С. Філімонова та ін.) тощо. Заслужують на увагу дослідження, присвячені визначенню специфіки професійно-управлінської діяльності державних службовців (В. Бакуменко, С. Сєрьогін, Є. Курасова, Н. Липовська, О. Оболенський, В. Олуйко, С. Хаджирадева та ін.). Однак більшість проблем, що стосуються готовності державних службовців до управління соціальними проектами, так і не вирішені.

Мета статті – визначити та науково обґрунтувати структуру готовності державних службовців до управління соціальними проектами.

Визначаючи структуру готовності державних службовців до управління соціальними проектами, ми ґрунтувалися на теоретико-методологічних положеннях таких проблемних феноменів, як структура професійної діяльності та структура особистості фахівця.

Проведений аналіз зарубіжних та вітчизняних наукових фондів дозволяє констатувати відсутність єдиного підходу до визначення структури професійної діяльності. Більшість учених (Л. Божович, В. Мерліна, К. Платонов та ін.) констатують наявність однакових компонентів (операційних функцій), які утворюють функціональну структуру будь-якої діяльності, а саме: проектувальний, технологічний, організаційний, управлінський, дослідний. Інші (Н. Кузьміна, В. Сластьонін, А. Щербаков та ін.) переконливо доводять, що в процесі професійної діяльності виявляють